

# Bewoners betrekken Knarrenhof in Marum

tekst Steven Radersma foto's jilmer postma



De typetjes Koot en Bie introduceerden bijna twintig jaar geleden de term ‘krasse knarren’: levenslustige ouderen die zich de wet niet laten voorschrijven. Die term komt terug in de naam Knarrenhof. In deze relatief nieuwe woonvorm vind je geen behoeftige bejaarden, maar mensen die hun zaakjes zelf regelen.

Het knarrenhof is een concept dat in 2011 is bedacht door de in Winschoten geboren Peter Prak (59). In de hofjes, die bestaan uit levensloopbestendige woningen, staat ‘noaberschap’ centraal. Ze zijn inmiddels in heel Nederland te vinden. Onlangs is het knarrenhof in Marum opgeleverd: de eerste in de provincie Groningen. Het is gebouwd op steenworp afstand van het centrum, op de plek waar vroeger een basisschool stond. De eerste bewoners zijn al verhuisd.

## **‘We willen niet oud worden in Almere’**

Over de vraag waarom ze in het knarrenhof in Marum gaan wonen hoeven Leni (71) en Kees Donker (71) niet lang na te denken: „We wonen nu in een appartement in Almere, daar willen

we niet oud worden”, klinkt het uit één mond. De Donkers lijken een levenslustig stel. Leni heeft een vrolijke blik, Kees is getooid met een veelkleurige pet.

Ze zijn net als andere toekomstige bewoners in het knarrenhof om hun aanstaande verhuizing voor te bereiden. Ze staan te popelen om in hun nieuwe woning te trekken en het drukke Almere te verlaten. Het stel heeft zich goed voorbereid op hun nieuwe toekomst in de gemeente Westerkwartier. „We hebben bijna alle mensen die in het knarrenhof gaan wonen thuis bezocht”, zegt Leni. Kees: „We vinden het belangrijk om onze burens in hun oude leefomgeving te leren kennen, dat geeft context. Het is de bedoeling dat het hier een sociaal gebeuren wordt, met die bezoeken is een eerste drempel geslecht.”

### **Vaak op vakantie geweest in Groningen**

Leni en Kees werkten vroeger beide in de zorg. Ze leerden elkaar kennen in het Rooms-Katholieke Ziekenhuis in Hilversum, en beider carrières bracht hen naar Baarn, Zutphen en Almere. Nu ze alle tijd aan zichzelf hebben, kiezen ze ervoor om in Groningen te wonen, de provincie die ze van oudsher al kennen. „We hebben vaak vakantie gevierd in Hornhuizen”, zegt Leni. „Toen zei ik al dat ik hier best zou willen wonen.” Kees: „We zijn nu ook dichterbij onze dochter die in de stad Groningen woont.”

Het knarrenhof in Marum bestaat uit achttien woningen in vier verschillende varianten en vijf tiny houses, die aan de buitenkant van het terrein gesitueerd zijn. De bewoners betaalden tussen de twee en vier ton voor hun nieuwe woonplek.

Hans Laan (64) uit Roden staat te glunderen voor de woning die hij binnenkort betreft. Hij werkte tot voor kort in de ICT, maar kwam niet lang geleden onvrijwillig zonder werk te zitten doordat zijn werkgever failliet ging. Zodoende heeft hij voorlopig voldoende tijd om zich voor te bereiden op de stap van Roden naar het hofje in Marum.

### **Geen volwaardige mantelzorgers**

„Ik wilde graag in een groep terecht komen”, zegt Laan. „Ik ben nu alleen, hoe groot is de kans dat ik nog iemand tegenkom?” Hij vindt het een mooi idee dat de bewoners van het hofje naar elkaar kunnen omkijken. „Niet als volwaardige mantelzorgers, maar gewoon elkaar een beetje helpen als het nodig is. Het is mooi als je burens hebt waarmee je successen én tegenvallers kunt delen. Door hier te gaan wonen hebben mijn burens en ik onze toekomst geregeld.”

Hans draagt met zijn verhuizing bij aan doorstroming op de krappe woningmarkt: de vrijgezel laat een ruime eengezinswoning achter. „Dat is een van de vele voordelen”, zegt bedenker Peter Prak. Hij wil zijn concept graag op veel meer plaatsen realiseren, maar moet daarbij opboksen tegen het grote geld.

### **Dikkere portemonnee**

Projectontwikkelaars kunnen vaak meer geld bieden voor een geschikte bouwlocatie dan ontwikkelaars van een knarrenhof. „Gemeenten gaan vaak voor het snelle geld, het is de macht der gewoonte. Terwijl een knarrenhof op termijn meer oplevert, bijvoorbeeld doordat de zorgvraag minder wordt en de gemeente bespaart op de Wet Maatschappelijke Ondersteuning”, zegt Prak.

In Marum is het dankzij de gemeente Westerkwartier dus wel gelukt. Het knarrenhof daar bestaat uit twee hofjes: een grote en een wat kleinere. Beide hebben een centraal gelegen tuin, die nu, vlak na de oplevering, nog kaal is. Er liggen kleine boompjes te wachten op een plekje in de zwarte grond.

Als de tuinen straks groeien en bloeien, worden ze door de bewoners zelf bijgehouden. Dat is gezellig en handig voor het onderhouden van sociale contacten, voor wie dat wil. Voor gezamenlijke activiteiten kunnen ze ook terecht in het 'hofhuis', een ruime woning die naar eigen inzicht door de bewoners kan worden gebruikt. Maar vóór alles geldt dat ze niet gedwongen 'bij elkaar op de lip' hoeven te zitten. Vrijheid, blijheid is het devies.

Meintje Bron (77) maakt het pas geïnstalleerde keukenblok in haar nieuwe woning schoon terwijl haar man Janko (80) wat rondscharrelt. Hun stemmen echoën tegen de nog kale wanden en betonnen vloer. Het stel verruilt een grote woning in Frieschepalen voor het hofje op het Groninger land. Samen bestierden ze tot 2002 een melkveebedrijf, dat daarna door twee zoons werd voortgezet.

Janko: „Het leek ons wel wat, zo'n hofje.” Meintje: „Het is hier heel fijn en ruimer dan je denkt. Als ik uit het raam kijk, zie ik een grote, dikke boom, heel mooi. De winkels zijn dichtbij, en je bent ook zo in de bieb en de prikpost. Als je ouder wordt en meer kwaaltjes krijgt, is dat ook belangrijk hoor.”

Eigenlijk klopt de naam 'knarrenhof' niet helemaal, vindt Meintje. „De jongste bewoner hier is 32 jaar, dat is toch veel te jong om voor oude knar door te gaan? Het is eerder een meergeneratiehof”.